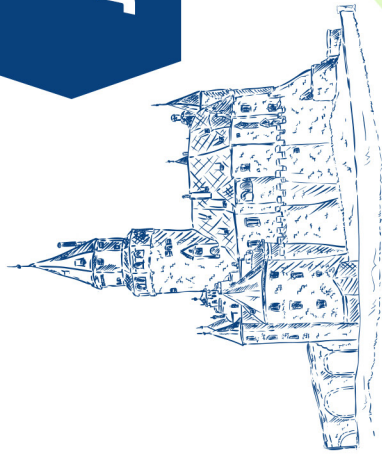

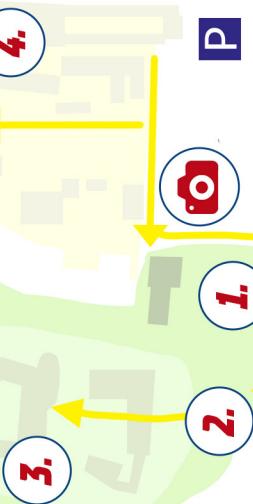

Z JASNĚČINA BOUZOVA DO JESKYNĚ A NA ZKAMENĚLÝ ZÁMEK

Bouzov

historický
areál

z Bouzova do Javoříčka 10 km

Javoříčko
P

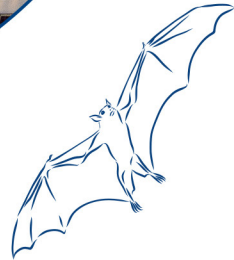
Hrad Bouzov

Zkamenělý
zámek

8.

Javoříčské jeskyně

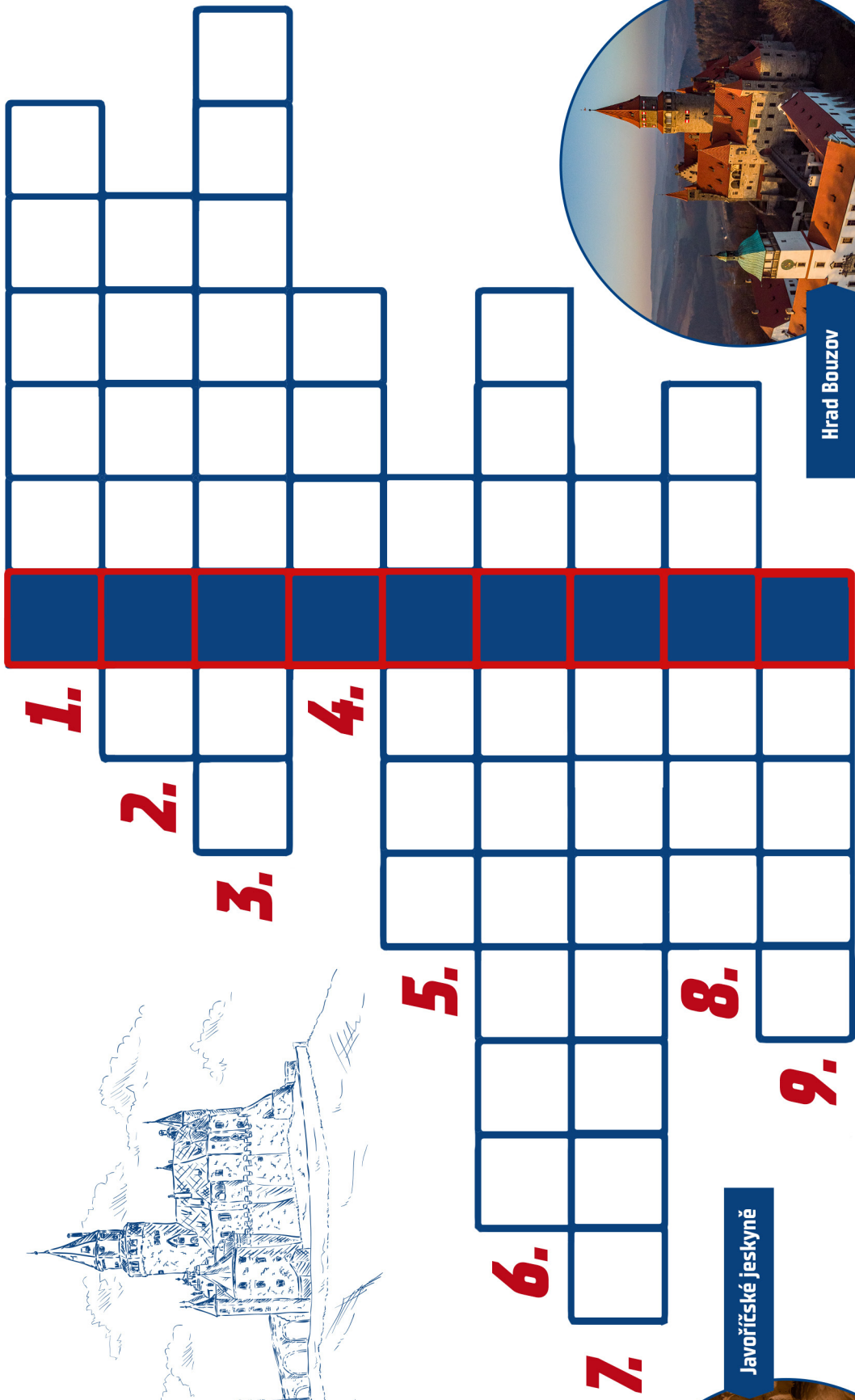
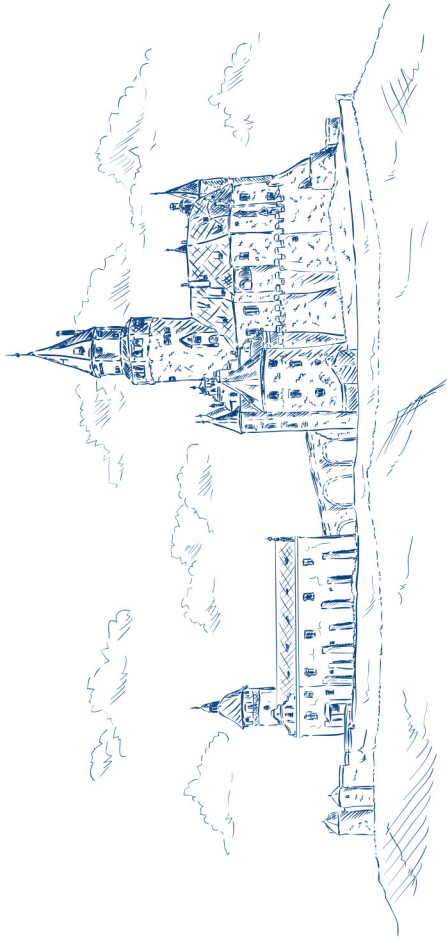
Vojtěchov

VYFOTĚTE SE A SDÍLEJTE
S #sportisimovylety

Z JASNĚČINA BOUZOVA DO JESKYNĚ A NA ZKAMENĚLÝ ZÁMEK

Hrad Bouzov

Javoříčské jeskyně

Z Jasněčína Bouzova do jeskyně a na zkamenělý zámek

Praktické informace:

Délka trasy:

6 km

Obtížnost:

Velmi lehká trasa pro děti od 3 let. Na hrad je to z parkoviště opravdu kousek a krátký okruh od jeskyně ke zkamenělému zámku ujde také každý. Výlet ale není možné absolvovat s kočárkem, ke zkamenělému zámku neprojde. Na kole jet můžete a kromě jeskyně a interiéru hradu s vámi může trasu absolvovat i nejlepší přítel člověka.

Vzdálenost od Prahy a jak se tam dostat:

235 km ujedete za 3 hodiny. Pojedete směr Hradec Králové – Svitavy – Moravská Třebová – Mohelnice – Loštice – Bouzov.

Parkování:

V obci Bouzov i v Javoříčku jsou placená parkoviště. Parkovné je kolem 50 Kč

Hrad Bouzov (podrobnější informace na <https://www.hrad-bouzov.cz/>)

Cena vstupenky:

dospělí 200 Kč

děti (6–18 let) 160 Kč

Otevírací doba:

duben, říjen po–ne 9.00–15.00

květen, červen, září po–ne 9.00–16.00

červenec, srpen po–ne 9.00–17.00

Javoříčské jeskyně (podrobnější informace na: <https://www.caves.cz/>)

Cena vstupenky:

dospělí 150 Kč

děti 90 Kč

Otevírací doba:

leden–březen + listopad po–ne 10.00–13.00

duben, říjen po–ne 9.00–16.00

květen–září po–ne 9.00–17.00

WC: Na hradě a u jeskyně.

Možnost občerstvení: Bouzov, Javoříčko – u východu z jeskyně.

Trasu testovali

Lucie Nachtigallová a dvojčata **Viktorie** a **František** (ve věku 6 let), **Alžběta** (ve věku 4 roky)

Postřehy dětí:

Viki (11 let): „Navštívili jsme věž, kde švec Jíra naháněl Jasněnku. Bylo to úplně přesné jako v té pohádce.“

František (11 let): „V jeskyních mi byla strašná zima, ale stálo to za to.“

Pak jsem se ohřál u smažáku v restauraci.“

Bety (9 let): „Když mi mamka vyprávěla, jak nacisti zabili všechny pány v Javoříčku, tak jsem skoro brečela, ale na hradě i v jeskyních se mi jinak moc líbilo.“

Legenda pro rodiče a popis trasy:

Milí cestovatelé,

zveme vás na jeden z nejkrásnějších hradů u nás – na Bouzov!

Zahrál si ve filmech O medvědu Ondřeji, Kopretiny pro zámeckou paní, Třetí sudička, O princezně Jasněnce a létajícím ševci, O Janovi a jeho podivuhodném příteli, Mladý Indiana Jones nebo třeba v pohádce Rumpelcimprcampr. Jeho prohlídkou naše putování nekončí. Po bouzovském dobrodružství vás ještě pozveme do jeskyní, na zkamenělý zámek a také potkáte největšího Trojského koně na světě! Celodenní výlet doporučujeme pro děti od 3 let. Tajenku luštíte mimo interiér hradu i jeskyní, takže dovnitř nemusíte. Pokud míříte do jeskyní, pořádně se oblečte. Je tam celoročně 8 stupňů a kratší prohlídka trvá 40 minut. Z Bouzova k jeskyním je to asi 15 minut autem.

Dopis dětem:

Ahoj kluci a holky,

dnešní cesta za hádankou povede na pohádkový hrad, ze kterého mimochodem švec Jíra unesl princeznu Jasněnku. Kdopak dnes unese vás? Možná Trojský kůň, kterého také potkáte!

Stejně jako u našich ostatních výletů jste také k dnešnímu dostali originální mapu s vyznačenou trasou.

Pokud půjdete správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst texty a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny úkoly. Umíte-li už psát, doplňte podle uhodnutých slov tajenku a pečlivě ji uschovejte.

Pokud nám napíšete její řešení na soutez@sportisimo.cz, na konci každého měsíce vylosujeme jednoho z vás a tento šťastlivec od nás dostane sportovní dárek. Dárek ale můžete získat i jinak: Vyfoťte se na námi určených místech zvaných pointview – v mapě jsou označeny foťáčky – a fotku nasdílejte na Instagramu pod [#sportisimovylety](https://www.instagram.com/sportisimovylety). Na výlet s šancí získat dárek můžete vyrazit až do konce března 2022.

Tak dlouho běží obě soutěže.

Hurá do výletování a luštění!

Pokud se vám nepodaří zaparkovat na náměstí pod hradem, zkuste to na velkém centrálním parkovišti na začátku obce Bouzov. K náměstí je to pak jenom kousek. Na náměstí stačí najít žlutou turistickou značku a šlapat po ní vzhůru. Máte? Kdo první uvidí pumpu? Kdo bude první u kostelíka? Kdo vidí hydrant a dokáže přečíst nápis? Alespoň jedno písmenko...

Vítejte v jednom z mála kostelů u nás, které jsou zasvěcené sv. Gothardovi, benediktinskému opatovi, patronovi zedníků a pomocníkovi proti revmatismu, dně, dětským nemocem a těžkým porodům. Máme tady nějakého zedníka? Nebo snad nastávající maminku? Ale děti tady určitě nějaké jsou! Pan Gothard je určitě rád pohlídá! Jak si myslíte, že malému Gothardovi říkala maminka? Gotíku, Hardíku... Kdo ví?

Svatý Gothard pocházel z Dolních Bavor. V roce 990 se stal benediktinem kláštera. Později byl zvolen opatem. Důsledně dbal na dodržování pravidel sv. Benedikta. Pod jeho vedením vzkvétaly ctosti, věda i umění. Byl povolán také do jiných klášterů, kde bylo třeba utužit kázeň. Stal se hildesheimským biskupem a horlivě se staral o výchovu a vzdělání mládeže. Pro chudé a nemocné vystavěl velký ústav, budoval kláštery, zřizoval školy. Horlivě pracoval až do vysokého stáří. Zkrocený drak, který je u jeho nohou zobrazován, symbolizuje úspěšné reformátorské působení. Vidíte někde draka? Snad ne...

Kdy kostel vznikl, není zcela jasné. Byl vystavěn jako goticko-renesanční kaple pravděpodobně kolem roku 1540. Některé prameny však uvádějí, že pochází nejpozději z počátku 14. století, tedy z doby, kdy byl vybudován zdejší hrad. Než kostel získal podobu, kterou známe dnes, byl postupně několikrát přestavěn. Podívejte se na kříž vedle vchodu, přečtěte si cedulku a napište, ve kterém měsíci byl vztyčen.

1. Napište měsíc.

Pokud máte štěstí, dostanete se i dovnitř kostela.

Zajímavá je zde hlavně pískovcová křtitelnice, jejíž víko je tvořeno skaliskem, ze kterého prýští voda.

Na jeho okraji stojí Ježíš křtěný sv. Janem a nad nimi se vznáší holubice. Víte, co je křtitelnice?

Nádrž či nádoba se svěcenou vodou, kterou je člověk pokřtěn. Křtem se stává křesťanem.

Možná to znáte z pohádek, kdy kněz miminko pokape v kostele vodou a miminko se rozeře.

Nebo jste možná na nějakých křtinách s rodiči byli.

Bývá to velká sláva, jsou přítomni také kmotr nebo kmotřička, tedy lidé, kteří by se o děťátko postarali, kdyby se něco stalo jeho rodičům. Neplést se sudičkami. Ty bývají v pohádkách. Tři sudičky měla třeba princezna Růženka. Vzpomenete si, co jí předpověděly? Jaký osud Růžence přišly?

Velmi cennou památkou je v předsíni u vchodu výjev korunovace blahoslavené Panny Marie, který je vytesaný z jednoho kusu kamene. Kostel je obklopen hřbitůvkem, kde kromě jiných odpočívají i místní faráři.

Kostelíček se dá krásně obejít. Vyjdeme na pěšince na druhé straně.

Od ní pokračujeme do kopce kolem domečku s hrníčky až ke stánku se suvenýry.

Zatím si nic nekupujte, času budete mít dost. Můžete ale najít kapličku a pod ní kamenného pána, co mu z pusy stříká voda. Kdo mu strčí dlaň pod nos? A kolik kamenných koulí nad ním napočítáte?

Komu je přesně tolik let? Tak ten může jít k hradu první!

Teď už míříme přímo na hrad! Vyfoťte se zde, fotku nasdílejte na Instagramu pod **#sportisimovylety** a třeba něco vyhraje.

Vidíte krásné stromy kolem? Jak se jmenují?

Co jehličnatý strom, pod nímž je lavička...? Nemáte pocit, jako by do parku nepatřil? Je to borovice?

Vstup do hradu je krásný. Najděte kamenný erb a řekněte, co na něm je. Meč, berla a mezi nimi...

2. Co je na erbu?

Po prvním mostě vstoupíme do areálu hradu. Byl založen na přelomu 13. a 14. století. Do roku 1696 jej střídavě vlastnili příslušníci různých českých a moravských rodů, pak panství s hradem koupil Řád německých rytířů. Od roku 1945 je majetkem státu. V roce 1999 byl prohlášen národní kulturní památkou. Hrad je plně zařízen a vybaven obrazy, uměleckými předměty, historickým i na míru vyrobeným nábytkem.

Dnešní podobu typického romantického sídla s cimbuřími, arkýři, střílnami a chrličí získal po rozsáhlé přestavbě v letech 1896 až 1910. Unikátní jsou dva funkční padací mosty a padací mříž, které mohou návštěvníci spatřit v provozu při slavnostních příležitostech, jako jsou například zahájení a ukončení sezony, vernisáže výstav, hradní jarmark a karnevaly.

Můžeme si vybrat z mnoha prohlídkových okruhů. My doporučujeme ten, který vás vyvede na Jasněňčinu věž a odkud uvidíte okolí z ptací perspektivy.

Prošli jsme další branou (zde se kupují vstupenky na prohlídku), stojíme na 1. nádvoří. Před sebou spatříme hlavní věž a také most, jehož foto zdobí i hlavní stránku (home page) webovek agentury Veldo.

Kolik vidíte chrličů ve tvaru dračí hlavy? Kolik napočítáte komínů?

Také je tady jeden velký listnatý strom. Jeho plody potřebujeme při pečení vánoční cukroví.

Co je to za druh?

Na nádvoří počkáme, než si nás vyzvedne průvodce, a můžeme vyrazit na prohlídku. Pokud se vám na ni nechce, stačí najít kamennou sochu, odpovědět na naši další otázku a vrátit se pod hrad na parkoviště.

Kdo je na soše? Prozradíme, že se jmenoval Jan a příjmení má podle místa, odkud pocházel. Je patronem mostů, rybářů, mlynářů, plavců a vůbec všech řemesel, které mají co do činění s vodou.

Zemřel mučednickou smrtí.

3. Doplňte: Jan .....

Nádherná stavba hradu obklopená lesy přímo vyzývá filmové štáby, aby se zde usadily a natáčely jeden historický nebo pohádkový příběh za druhým. První pohádka, která se na hradě Bouzov točila, se jmenovala O medvědu Ondřejovi. Veselý příběh o princezně Blance a myslivci Ondřejovi vznikl již v roce 1959 a krále si v něm zahrál Jaroslav Marvan. Kopretiny pro zámeckou paní napsal Stanislav Rudolf.

Jde o autora oblíbených dívčích románů. Trochu komediální a trochu romantický příběh z letních prázdnin o tak trochu praštěných holkách se točil v roce 1981. V režii Vojtěcha Štursy vznikla na Bouzově pohádka Třetí sudička (1986) a hned v roce 1987 oblíbená pohádka o ševcovském tovaryši Jírovi a vysvobozené princezně s názvem O princezně Jasněnce a létajícím ševci. V hlavních rolích Michaela Kuklová a Jan Potměšil. Rok 1990 byl plný filmování! Odehrávala se zde pohádka O Janovi a jeho podivuhodném příteli na motivy H. CH. Andersena a nestárnoucí televizní hit Arabela se vrací aneb Rumburak králem Říše pohádek. Italští tvůrci si vybrali Bouzov pro pohádkový příběh o princezně Fantaghiro, který má několik pokračování. Další české pohádky, která zde vznikly, se jmenují Rumplcimprcampr, Království potoků a Dvanáct měsíčků. Určitě alespoň jednu znáte. Nebo víc? Nebo všechny? Kterou máte nejraději? My Jasněнку...

Cestou dolů na náměstí si ještě povíme, co se o Bouzovu také říká.

Podle pověsti se na hradě Bouzově narodil král Jiří z Poděbrad. Pravdou je, že zde jeho otec Viktorín skutečně sídlil, takže je to docela dobře možné.

Roku 1643 se Švédové pokusili hrad Bouzov dobýt. Nepovedlo se, ale během třicetileté války sloužil hrad jako vězení pro švédské vojáky.

Arcivévodu Evžena Habsburského hrad velmi okouzil. Proto se pustil do jeho náročné rekonstrukce. Trvala patnáct let a stála dvacet milionů zlatých, což je – přepočteno na dnešní měnu – několik miliard korun. Kdyby tak ale neučinil, Bouzov by nikdy nevypadal, jak vypadá.

Za druhé světové války daroval Hitler hrad Bouzov Himmlerovi. Usídlil se tady přepadový oddíl SS, který 5. května 1945 vypálil obci Javoříčko.

O Bouzově se také vypráví, že v jeho podzemí dodnes existuje tajemná chodba vedoucí z hradních sklepení až na hrad u Javoříčka, kde prý dříve stával předchůdce dnešního hradu. Tam se dnes také podíváme. Záhadologovi Martinu Stejskalovi se podařilo objevit jinou legendu, podle níž jsou tajnou chodbou spojeny hned tři hrady. Kromě Bouzova také Úsov a Mírov. Legenda je pikantní zvláště v případě posledně jmenované pevnosti, protože dnes slouží jako nejtvrďší věznice.

Do Javoříčka zamíříme za chvíli. Teď musíme najít dole pod hradem budovu radnice.

Pokud scházíte z hradu, uvidíte ji na náměstí nalevo. Máte? Tak najděte znak.

4. Co má obec ve znaku?

Ptáme se na obecný název, ne na druh. Ten se nám vůbec nepodařilo vypátrat.

Jestli budete úspěšnější, určitě nám napište.

Tip navíc:

Kousek za budovou radnice je historický areál Bouzov. Necháme na vás, zda se tam podíváte. Také můžete rovnou vyrazit do Javoříčka... Aby se vám rozhodovalo snáze, zde jest miniporce informací.

Areál historické zábavy zahájil svou činnost v roce 1999. Nabídne vám naučné, ale zároveň velmi zábavné programy s historickou tematikou pro děti i dospělé. Jsou zaměřené na období středověku, zejména na dobu husitskou. V areálu se nachází amfiteátr s krytým pódiem i stupňovitým krytým hledištěm, využívaný pro výletové programy dětí ze základních a mateřských škol. Akce zde většinou probíhají v květnu a červnu. Na pódiu jsou hlavně ukázky replik zbraní a mučicích nástrojů doby středověké, dále přilbice, rytířská zbroj, erby, korouhve a další zajímavosti. Konají se tady divadelní a šermířská představení.

Dominantou areálu je 15 metrů vysoká a 16 metrů dlouhá dřevěná stavba Trojského koně. Je největší na světě, váží asi 40 tun. Vnitřní prostory jsou veřejně přístupné. Kůň je unikátní i z hlediska konstrukčního. Projektoval ho stavitel lodí, a tak je trup postaven jako obrácený lodní kýl. Hlava koně slouží jako zajímavá rozhledna, do které se dostanete po zdolání 52 schodů. Zajímavostí jsou štíty po stranách trupu. Každý váží asi půl tuny. K čemu slouží? Jsou to okenice.

Sklárna Bouzov byla uvedena do provozu jako součást historického areálu Galerie v podhradí Bouzova v roce 2002. V současné době je minihuť v provozu pouze v zimních měsících. Vyrábí se zde dekorativní sklo.

Hutní technikou např. těžítka a skleněná zvířátka, foukáním repliky historického skla. Jsou zhotovovány stejným způsobem jako ve středověku. Nazelenalé barvy skla s drobnými bublinkami, které jsou charakteristickým rysem tzv. lesního skla, lze dosáhnout jen díky jedinečnému výrobnímu postupu.

Tehdejší pece byly vytápěny bukovým dřívím a teplota v nich dosahovala až 1000 °C.

Myslíme si, že pokud jste hrad Bouzov zvládli hned ráno a pak jste si hodinku a půl hráli u Trojského koně, je nejvyšší čas někde se v Bouzově naobědvat a vyrazit do Javoříčka. Je to odsud autem asi 15 minut. Zde na vás čekají jeskyně, a hlavně krátký výlet ke zkamenělému zámku.

Javoříčko

Zaparkujeme na veřejném parkovišti, zaplatíme 50 Kč a lipovou alejí se vydáme po směrovkách k jeskyním. Vše je dobře značeno, takže se nikdo nemůže ztratit. Na chvíli se zastavíme u pietního místa. Je sice tragická, ale pro úplnost si musíme i o této místní události něco říct.

Současná obec je pozůstatkem velké osady, kterou 5. května 1945 srovnalo se zemí přepadové komando SS. Motiv není dodnes zcela jasný. Důvodem k vypálení obce a povraždění téměř všech mužských obyvatel mohlo být krátké bojové střetnutí s partyzánskou skupinou Jermak-Fursenko z předchozího dne. Nebo podezření, že mají ruští partyzáni v obci základnu. Jiným důvodem mohla být pomsta za dřívější vraždu Hildy Viktorinové a jejích dětí Hannelore a Manfreda v hájovně poblíž Javoříčka. Dne 9. dubna 1945 ji spáchali dva členové partyzánské skupiny Jermak-Fursenko, kteří se domnívali, že je Hilda Viktorinová chce jako Němka zradit. Přitom jim sama nabídla pomoc a několik měsíců je skrývala na hájovně... Vesnice byla obklíčena v devět hodin ráno, hospodářská stavení vyrabována. Vojáci pomocí pancéřových pěstí a fosforových granátů zapálili všechny budovy kromě kapličky a školy. Popravili všechny muže starší 15 let, které dopadli. O život jich přišlo 38. Naživu byl ponechán pouze nejstarší obyvatel vesnice. Údajně aby dosvědčil, že šlo o trest za spolupráci s partyzány. Esesmani vyhnali ženy a děti směrem k Veselíčku. Kolem jedné hodiny odpoledne byla vražedná akce skončena, jednotka SS se vrátila na Bouzov. Mrtvoly zastřelených byly postupně nalézány mimo obec, pohřbeny byly až 7. května.

Brrr. To je opravdu moc smutné... Ale i takové příběhy patří k české historii. Vlastně obecně k historii.

Podívejte se na tabuli s portréty zavražděných lidí.

5. Napište křestní jméno pána na první fotce.

Vchod do jeskyní je vzdálený asi 400 metrů chůze. Trošičku kopeček, ale to zvládnete. Můžete počítat schody a poznávat stromy. Kdo vidí cedulku o vrápenci? To je takový netopýrek. Můžeme vám slíbit, že pokud sejdete do jeskyní, určitě ho uvidíte.

Vrápenec malý byl ještě v roce 1980 považován za hojný druh. Dnes se v České republice řadí ke kriticky ohroženým a ani za hranicemi se mu příliš nedaří. Váží 3 až 9 gramů, přičemž rozpětí jeho křídel dosahuje až 254 mm. Honosí se šedobílou srstí, která je na břišku o něco světlejší. Na nose má nápadný blanitý výrůstek ve tvaru podkovy. Dožít se může až 26 let. Samice se sdružují v letních koloniích, nichž jich bývá asi tak 10 až 150. Samci jsou samotáři. Se samičkami se sbližují až na podzim, kdy nastává doba páření. Mláďata se rodí koncem května. Samice je zpočátku nosí na bříše. Jako zimní útočiště vrápenčům dobře poslouží jak malé jeskyně, tak štoly nebo sklepy. (V létě hnízdí i ve větších krasových jeskyních, zvykli si také v méně obvyklých prostorách – na zámcích nebo v kostelích.) K zimnímu spánku se ukládají od října do dubna. Při zimování se zcela balí do létací blány. Spící vrápenci připomínají hrušky. Právě rušení v období zimování – ale i v letních úkrytech – je jedním z důvodů, proč vrápenců stále ubývá. Dalším důvodem může být nevhodný způsob uzavírání vchodů do starých dolů a jeskyní. Vrápenčům se daří především na Moravě, ale můžeme na ně rovněž natrefit třeba v Pošumaví.

Kdo by chtěl zimu prospat jako vrápenec? Do čeho byste se zabalili? Do spacáku? Zvládli byste spát hlavou dolů?

Kdo zná nějakou pohádku či film o netopýrovi? Třeba o netopýřím muži. Jak se řekne netopýr anglicky? A jak se řekne maminka anglicky?

Nyní se dobře rozhlédneme. Měli bychom vidět první naučnou tabuli a značku Naučné stezky Špraněk. Té se budeme držet i poté, co vylezeme z jeskyně. Dovede nás ke zkamenělému zámku a pak zpátky na parkoviště na start výletu.

Před vstupem do jeskyní vidíme další naučné tabule. Najděte tu poslední a zkuste zjistit...

6. Jak se cizím slovem řekne krápníková výzdoba.

Javoříčské jeskyně se nacházejí v oblasti zvané Javoříčský kras na severu Dražanské vrchoviny. Plocha krasu je 6 kilometrů čtverečních. Je tvořena ostrůvky devonských vápenců. Místo polohou spadá také do Národní přírodní rezervace Špraněk. Jeskyně si můžete prohlédnout na některé ze dvou tras. Kratší měří 460 metrů a projdete ji za 40 minut, delší 788 metrů a prohlídka zabere 60 minut. Teplota vzduchu je celoročně 8 °C a relativní vlhkost je 99 %. Není zde bezbariérový přístup.

Jeskyně objevil roku 1938 javoříčský lesník Vilém Švec se spolupracovníky. Jsou tvořeny několik kilometrů dlouhým systémem mohutných dómů, chodeb a propastí. Vznikly v ostrůvku devonských vápenců, na jejich vývoji se podílel potok Špraněk. Podstatná část jeskyní byla objevena při několikahodinovém namáhavém průstupu nižším patrem již v roce 1938. Další partie byly postupně objevovány především v padesátých letech minulého století. V současné době je známo přes 3,5 km chodeb, z nichž 788 metrů je zpřístupněno veřejnosti.

Návštěvníci vstupují umělým vchodem do Suťového dómu. Má překrásnou bohatou krápníkovou výzdobu. Stropní část je poseta tisíci stalaktity a záclonkami různých forem a velikostí. Do prostoru vyúsťuje propast Lví jáma, jejíž hloubka je 60 metrů. Navazuje na rozsáhlý systém chodeb a propastí středního a spodního patra. Prohlídková trasa pokračuje překrásně zdobenou vysokou chodbou do impozantního dómu Gigantů. Právě tady poprvé stanuli po průstupu Objevnou cestou badatelé roku 1938. Podlouhlé obrovské prostoře dominují přes 4 metry vysoké stalagmity a stěna zdobená sintrovými náteky, které tu říkají Niagarský vodopád. Krásný pohled na dóm Gigantů skýtá visuté schodiště, které návštěvníky zavede do Pohádkových jeskyní.

Uf, vylezli jsme z jeskyní a jako kdysi pralidé se vydáváme k dalšímu poznání a vývoji. Kráčíme po naučné stezce k další tabuli. Jdeme směrem od restaurace – do lesa. Na zastavení číslo 4 je obrázek jezevce. Pokud ho vidíme, jdeme správně.

Po vrstevnici a červené značce dojdeme asi za 20 minut ke skále.

Teď si vyzkoušíme, jestli jste v jeskyních dávali pozor.

7. Jak se jmenuje druh krápníku, který vyrůstá z podlahy jeskyně?

A ten druhý? A když si dají pusinku?

Můžeme si na krápníky zahrát. Kolik let by trvalo, než byste se v tuto chvíli spojili s jedním z rodičů?

Krápník roste rychlostí 1 mm za 10 let.

Pokračujeme lesní cestou a za chvíli už můžeme vylézt na úplně nepatrné zbytky skalního hradu.

Říká se, že právě zde měl stát předchůdce Bouzova. Jeho panstvo ale záhadně zemřelo. Možná na mor...

Na hradě zůstala jen stařena s kočkou a psem. Protože se ze stesku zbláznila, zaklela celý hrad (zámek).

V ten okamžik na věky zkameněl. Dosud lze ze správného úhlu v obrysu působivého skalního okna spatřit

stařeninu podobu. Vidíte? Vyfoťte a fotku nasdílejte. Skála, na které kdysi hrad stál, je také jakýmsi

zdejším centrem ďáblů a jiných démonů. Rejdí tady od té doby, co je neznámý kněz vyhnal svěcenou

vodou z blízké Svěcené díry. Pekelníci se tu podle svědků, kteří sem omylem v noci zabloudili, vyskytují

v podobě ohnivých koní, nebo dokonce draků. Rovněž se tu zjevuje strašlivě vyjící obrovský černý pes

s černýma očima.

Lezeme nahoru a uklidňujeme se, že lezeme za světla. V noci by se tady klidně mohla ukázat výše

zmiňovaná strašidla.

Výhled nic moc, ale alespoň zde získáte další písmenko do tajenky. Musíte ovšem najít bílou turistickou

tabulku na vrcholu.

8. Jak se jmenuje zřícenina?

Na mohutném vápencovém skalisku v minulosti stávala tvrz označovaná jako hrad Špraněk či Zkamenělý

zámek. Byla založena v roce 1313 Dětrichem ze Spran. Po jeho smrti roku 1355 se stal majitelem Jan

Jindřich. Více informací analý nenabízejí... Jelikož v roce 1398 markrabě Jošt zapsal Eduardovi z Kunštátu

pouze panství a místo tvrze, usuzuje se, že objekt v době markraběcích válek zřejmě zputl.

Sejdeme do údolí a podíváme se nad sebe. Vidíme mohutné vysoké vápencové skalisko se vzácným

rostlinstvem, které se zvedá do výšky 54 m nad hladinou potoka. O něco níže je ve výši 25 m částečně

zřícená skalní brána, v jejíž stěně se nachází vchod do velké ponorné jeskyně. Skalní brána v masivu

vrcholu s podivně znějícím jménem Špláz (539 m) je největší skalní bránou na Moravě. Dosahuje výšky asi

8 m a šířky 9 m. Uvnitř mohutného a několik metrů hlubokého portálu se nachází asi 15 metrů dlouhá

jeskyně, která úzkými průrvami pokračuje dále do nitra. Na stěnách této jeskyně, která dříve sloužila jako

ponor zdejšího jeskynního systému, jsou dobře patrné zbytky skalních „hrnců“, které vznikly výmolnou

činností tekoucí vody.

Do jeskyně však raději nelezte...

Vidíte ve zkamenělé bráně horolezecké skoby?

Když si bránu dostatečně prohlédneme, sejdeme až k potoku.

Podél něj pokračujeme asi 15 minut k rozcestníku Vojtěchov.

Jdeme podél potůčku, po kterém se stezka jmenuje. Potok Špraněk není žádný veletok. V podstatě by se dal považovat za jeden z desítek potoků a potůčků, které pramení v kopcích Zábřežské vrchoviny. Pro místní jeskyňáře je to však téměř posvátná voda, protože může za vznik mnoha okolních jeskynních systémů. Samotný tok Špraňku není nijak dlouhý – pokud tedy hovoříme o potoku, který teče na povrchu. Měří asi 12 kilometrů. Ve skutečnosti je to ale jinak. Špraněk protéká krasovou krajinou, kterou kdysi pomáhal vytvářet. Jeho vody se stejně jako před miliony let i dnes propadají do jeskynních systémů, z nichž voda vytéká až velmi daleko. Bylo prokázáno, že se část vody Špraňku objevuje až pod kopcem Třesínem, což je odsud asi 13 kilometrů.

Jste na rozcestí? Teď musíte po žluté. Bohužel do kopce. Ale je to jen kousíček, nebojte. K autu to máme necelé 2 km.

Jak vylezeme na kopec, vydáme se doleva. Potkáváme kopřivy a keře černých bezů. Jsou to léčivé rostliny. Na jaře květy bezu krásně voní. Všem... Kromě nás, alergiků. My museli slupnout pilulku antihistaminika. Také jste na něco alergičtí? Myslíte, že byla na něco alergická třeba princezna Jasněnka? A co ten ohnivý pes, co vrčel na zkameněném zámku?

Zápar z květů černého bezu, ale i plody snižují vysokou teplotu. Černý bez také podporuje pocení, což je přínosem při infekcích a všech dalších nemocech, při nichž je nutné se důkladně vypotit. Pomáhá při neuralgických potížích, jako jsou například záněty trojklaného nervu, migrény, bolesti periferního nervstva, páteře, ischiatické bolesti. Čaj z bezinek čistí krev, zažívací orgány i ledviny. Je to prostě úžasná bylina. Když byla autorka tohoto textu malá, její babička květy dokonce obalovala a dělala jako řízky. Této dobrotě se říká kosmatice. Mnozí ji ale nemusejí. Zvláště zaryté řízkaře skutečně neuspokojí. Ovšem bezinková šťáva, ta byla a je fantastická pro každý chuťový pohárek!

Máte rádi řízky? Co všechno v trojbalu už jste snědli? Bonbonek a čokoládíčka se nepočítají, ty jsou obalené celofánem.

Šlapeme dál a dál až k rozcestníku Pod skálu.

Pozor! Někdo nás sleduje! Všimněte si, kolik zde mají buky očí!

O bucích a dubech si povyprávíme někdy jindy, teď už vás určitě bolí tlapičky a těšíte se na nějakou dobrotu u cíle.

Po známé stezce kráčíme k parkovišti. Těsně před ním je cedulka s mapou a vyřezaným zvířátkem, do kterého jste už jistě strčili hlavu.

9. Jak se jmenuje zvíře u mapy?

Pokud jste tabulku nějakou záhadou minuli, můžete se podívat na fotky v naší fotogalerii. Nebo vám dáme jednoslovnou nápovědu: BUDULÍNEK. S tou už zvířátko uhádnete. A to je dnešní poslední otázka.

K autu to máme jen kousíček a z tajenky na nás kouká jedna krásná květinka.

Právě ta, která měla hlavní roli ve filmu, ve kterém si zahrál i hrad Bouzov. Kdo si vzpomene?

Vyluštěnou tajenku nezapomeňte poslat na soutez@sportisimo.cz. Na konci každého měsíce vylosujeme několik šťastlivců, kteří za ni dostanou sportovní dárek. Šťastně dorazte domů a zase někdy na shledanou!